

TUSSEN CRAVAT EN SERVET

Aad van Groningen

Iedere twee maanden vragen we iemand mee uit eten. De gast kiest een restaurant in Eindhoven of omgeving, FRITS staat er op de rekening te betalen. Aad van Groningen, teammanager van de Olympische zwemploeg, parkeert graag voor de deur van de huiskamer van Eindhoven.

TEKST: HETTY VAN ROOIJ ILLUSTRATIE: JEFFREY WARLICH

Om maar met de deur in huis te vallen: hoe is het mogelijk dat de teammanager van de Nederlandse zwemtop tijd heeft om met FRITS te lunchen in het Stadspaviljoen, uitgerekend op de dag dat in het Pieter van den Hoogenbandstadion de laatste kwalificatiewedstrijden voor de Olympische Spelen worden gezwommen?

Tijd hebben is tijd maken, vindt Aad van Groningen. Hij lacht er hartelijk om; hectiek hoort bij zijn leven. „Ze zitten nu toch allemaal ook te eten.” Hij swingt ontspannen naar binnen, op sportschoenen en in een blauw KNZB-poloshirtje, met een overmaats horloge om zijn pols dat óók blauw is. Dat blijkt geen toeval; hij heeft twintig van die knotsen, in alle mogelijke kleuren. Geintje. Ooit een cadeautje van een sponsor geweest. „Morgen oranje poloshirt aan, dan een oranje horloge om, hahaha!”

Hij bekent dat hij de afspraak bijna vergeten was. „Reed langs het Parkhotel waar al die zwemmers zitten om even een broodje mee te eten, en ik dacht o jé... Maar ik ben mooi op tijd, toch?”

Aad van Groningen, Rotterdammer in Eindhoven, is niet bepaald het onzichtbare type. Maar zijn werk doet hij volledig op de achtergrond. „Ik treed nooit naar voren, tenzij ik er niet onderuit kan of iets heel leuk vind. En het is een eer om in FRITS te staan. Vind ik wel!”

„Team manager Elite Swimming KNZB” staat er op zijn visitekaartje. Hij functioneert voor de zwemploeg afwisselend als reisleider, chauffeur, bodyguard, tassendrager, secretaris, vertrouwensman, organisator, tour-operator, vaderfiguur, waakhond, manusje-van-alles, sfeermaker, aanjager en perschef. Een functieprofiel is daar niet van te maken, een mooie omschrijving van zijn taak heeft hij wel. „Ik denk na in het belang van de topsporter die zijn rust nodig heeft. Je weet zelf hoe dat gaat: als je een zorgje hebt, of er zit je een dingetje dwars, dan heb je geen honderd procent focus. Ik moet het hoofd van die jongens en meisjes leeghouden, zodat ze alleen maar aan zwemmen hoeven te denken.”

Hoe doe je dat?

„Vooruitdenken. De hele dag door bellen en achter de computer, tot ’s avonds laat, totdat het thuisfront er echt genoeg van heeft. Ik regel alles. En ik denk aan alles. Soms is dat een kop koffie en een luisterend oor, soms een stoel in een vliegtuig dat op een prettige tijd vertrekt, en soms een reservebrilletje.”

Hij barst los in voorbeelden, in hoog tempo. „Ik ben net even op en neer geweest naar Veldhoven om een zwembroekje te laten bedrukken. Gis-

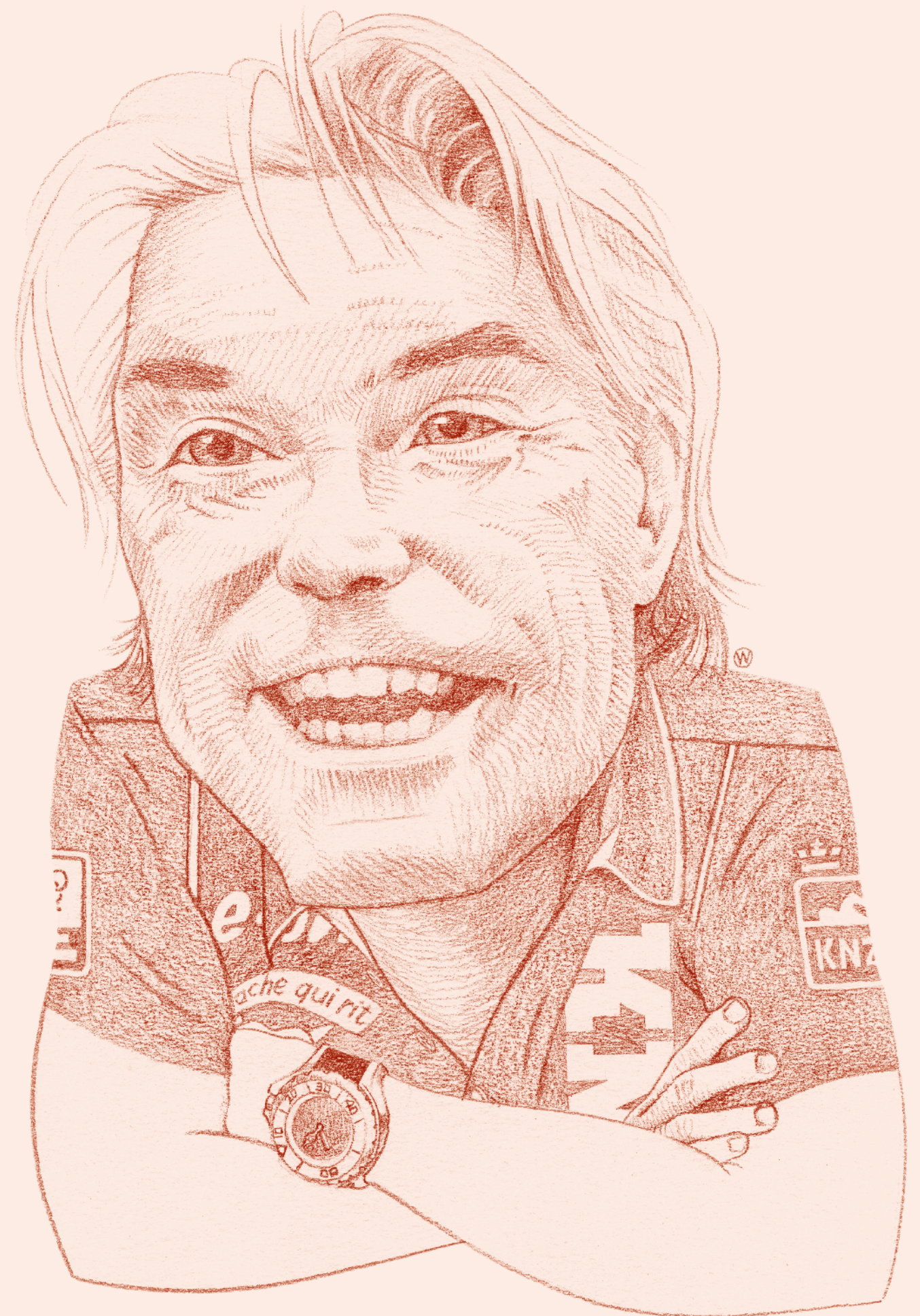
teravond gezorgd dat mijn eigen TV met mijn Eredivisie Live-abonnement in het hotel stond, zodat die jongens Ajax konden kijken. Straks weet ik welke zwemmers er naar Londen gaan. Die namen moet ik voor morgen twaalf uur doorgeven, want ik heb máánden geleden al dertig tickets geboekt. Mocht er een te weinig zijn, dan is dat weer een hoop organiseren: wie moet er later weg? De bedden in het Olympisch dorp zijn niet van geweldige kwaliteit, NOC*NSF doet daar niks mee. Dus ik heb een dealtje met een beddenboer gemaakt en gezorgd dat er dertig matrasjes op de boot gaan. Ik ga een dag eerder, dan liggen die lekker al klaar als de ploeg arriveert. Ik haal de tas van Marleen Veldhuis even op, dan hoeft ze daar niet mee op de fiets door Eindhoven. Wil je nog meer? In november heb ik de badpakken besteld, maar dat blijken nu niet de beste op deze wereld te zijn. Die moet ik dus afbestellen, maar dan krijg ik met een andere leverancier en met sponsors te maken. Belt net Powned, die willen hier in Eindhoven even langskomen omdat ze sensatie ruiken en met wat zwemmers over die pakken willen praten. Dat gaan we nu natuurlijk niet doen. Die gasten zijn bezig met hun kwalificatie voor de Olympische Spelen, kom zeg.”

Het klinkt alsof je een goede assistent zou kunnen gebruiken?

„Ehhh.... Ja. En nee. Nee en ja. Ik ben een perfectionist, en ik ben een zeikerd. Ik laat niets aan het toeval over, dus ik doe alles zelf. Dat heeft één nadeel: die jongens en meisjes denken zelf niet meer na. Aad heeft het geregeld, daar vertrouwen ze op. Ze lopen blindelings achter me aan de trap af.”

Het Stadspaviljoen is vertrouwd terrein voor hem. Aad van Groningen woont vlakbij, komt er regelmatig, en sluit er bij voorkeur op vrijdag de week af met een groep vrienden. Hij kiest uit het lekkere lunchmenu voor de zalm en paling op een geroosterd broodje. Geen alcohol vandaag, „er komt nog pers langs”. Hij kijkt goedkeurend om zich heen; het Stadspaviljoen zit, zo te zien, vol tevreden mensen. „Goede kwaliteit hier, Dolf Koch is een vriend, en je kunt je auto voor de deur neerzetten. Het gaat mij niet om die kwartjes voor de meter, hoor, maar waar láát je anders dat ding?”

Hoofden leeghouden. Hij deed het in het verleden voor Pieter van den Hoogenband en Inge de Bruijn, en probeert het nu voor de hele zwemploeg te doen. („In dienst van de KNZB ben ik een allemansvriend.”) Binnen de Nederlandse topsport is zijn functie een uitzondering; de Olympische atletiekploeg, bijvoorbeeld, moet het zonder een ‘Aad’ doen. „Meestal wordt dit werk gedaan op individuele basis, dan gaat er een

vader of een vriend mee voor één sporter. Zo is het bij mij ook begonnen. Na zijn successen op de Spelen in Sydney kon Pieter van den Hoogenband bijna niet meer over straat. Als je Olympisch kampioen bent, dan hangt de pers om je heen,

dan wil iedereen voortdurend van alles, dan staan er buiten vijfhonderd kinderen om een handtekening. En wanneer stop je dan? Bij tien, bij dertig? Pieter had iemand nodig die de mensen van hem afhield, die de bad guy kon spelen en tempo maakte als dat nodig was. En zijn vader vroeg mij. Ik werd vaste begeleider, bodyguard, tassendrager, ik was altijd bij Pieter in de buurt. We zijn nog steeds de beste vrienden.”

Zo kwam hij Jacco Verhaeren tegen, nu bondscoach en technisch directeur van de zwembond KNZB. En de bal ging rollen. „Ik liet me inhuren en deed een toernooitje hier, een wedstrijdje daar. En als ik niks te doen had voor Pieter, ging ik dingen regelen voor die andere gasten. Achtentwintig flessen lekker water halen in de plaatselijke supermarkt, dat werk. Uiteindelijk ben ik manager van het hele team geworden, ingehuurd en betaald door de bond, al zes jaar samen met mijn vriend Jacco. Hij zegt altijd: „Ik doe achtennegentig procent, ik reken er op dat jij die andere twee procent voor je rekening neemt”

Al etend kijkt hij voortdurend om zich heen, en nog net niet over zijn schouder. „Een afwijking”, zegt hij zelf. Maar ook een talent, ontwikkeld tijdens zijn opleiding en zijn werk bij de recherche en in de beveiliging. „Ik ruik waar het brandje begint. In een discotheek weet ik als eerste dat het fout gaat. Als er ergens in een café aan de bar ruzie ontstaat, zie ik dat een kwartier van tevoren aankomen. Ik zie alles, ik houd alles in de gaten, en dat probeer ik ook voor die sporters te doen. Dan is er na afloop van een toernooi een feestavond, en die jonge meiden die keihard trainen en nooit alcohol aanraken, drinken dan een glaasje. Na twee glazen witte wijn kan het dan al... snap je? Die meiden zijn hartstikke leuk om te zien, en dan komen er van die buitenlandse zwemmers op af die zo'n meisje wel eens even zullen meenemen vanavond. Ik weet nog, Ranomi Kromowidjojo, in Italië, die was toen zestien, komt daar zo'n hulk... Ja, dat gaat dan dus echt niet door. Laat ik het niet merken!”

Houd je van zwemmen?

Lange stilte. Dan: „Het is niet de sport die ik zou kiezen. Ik verveelde me in het begin rot tijdens die wedstrijden, ik zou mijn zoontje niet graag zien wedstrijdzwemmen. Twee maal per dag twee uur trainen, tussendoor rusten, en hoe langzaam je dan vooruit gaat... Ik zou ook nooit voor de gezelligheid met mijn gezin naar een wedstrijdje zwemmen gaan kijken. Het is altijd warm in zo'n bad, het dúurt lang, je moet stil zijn... Ik houd van gezelligheid. Geef mij maar de voetbaltribune.”

Hij zou zijn werk graag in het betaald voetbal doen, zegt hij, maar bij de mentaliteit in de professionele voetballerij heeft hij zijn bedenkingen. En weer praat hij snel, en in voorbeelden. „Bij voetbal draait alles om het geld. En wat ik daar dan zie gebeuren, dat slaat soms zo nérgens op. Dan staan die voetballers aan hun glaasje cola, in het stadion, en niemand heeft in de gaten hoe daar onder de bar steeds een flinke scheut rum bij gaat. Jongens, heb eens respect voor elkaar en voor je sport,

STADSPAVILJOEN, ALBERDINCK THIJMLAAN 1, EINDHOVEN

2 X KOFFIE CRÈME	€ 4,50
1 X SALADE ORIENTAL	€ 13,50
1 X DUO PALING ZALM	€ 11,75
1 X THEE	€ 2,25
1 X CAPPUCINO	€ 2,30
1 X COCA COLA LIGHT	€ 2,25
2 X CHAUDFONTAINE ROOD	€ 4,50

TOTAAL	€ 41,05

denk ik dan. Een vriend van mij is een van de clubartsen van PSV, en hij zat ooit met een acuut probleem: ‘Goh, kun jij een van onze spelers opvangen?’ Die jongen had problemen met drank en drugs, en die hebben we dus

drie maanden in huis genomen. Mijn vrouw en ik in de rol van de ouders, terwijl zo'n voetballer van net twintig miljoenair is. Maar hij hield zich aan alle regels: om elf uur thuis, ben je één minuut te laat, dan staat je koffer op straat. Drie maanden lang mee aan tafel, zijn vrienden over de vloer, alles. En dan komt er achteraf een formeel briefje van PSV, van ‘Welbedankt en geef je rekeningnummer maar op, dan maken we een onkostenvergoeding over’. Wat een armoe. Denk je dat er een bloemetje afkon? Denk je dat er bij PSV iemand aan heeft gedacht om eens bij ons langs te komen, om te kijken waar die jongen eigenlijk zat en hoe het met hem ging? Dat heeft me heel erg teleurgesteld. Het grote PSV, zo arrogant, zo amateuristisch. Daar draait het om geld. Die mensen beseffen absoluut niet wat wij, in de amateursport, er allemaal voor doen. Miljonairs? Als zo'n zwemmer naar huis gaat met een iPadje en een leuk horloge, of als hij met een beetje sponsoring twee ton ophaalt, dan mag hij al héél blij zijn.”

Een grote slok Cola Light . Dan: „Hé kijk, die mevrouw laat haar sjaal vallen!” Hij schiet overeind, valt terug in zijn stoel als blijkt dat de mevrouw het zelf ook ziet. Voortdurend alles in de gaten houden, wat motiveert hem om zijn werk te doen?

„Het succes van het team. De prestaties. Ook de prestatie van iemand die tiende wordt op een toernooi, maar wèl zijn persoonlijk record heeft verbeterd. En als ik dan die vier gouden estafetteleden zie aantikken in Beijing, dan sta ik te janken. Er spelen zóveel emoties mee, je bouwt zo'n band op met die zwemmers... Ik heb natuurlijk het geluk dat ik met toppers werk. Voor ons gaan alle deuren open, dan krijg ik van alles voor elkaar. Nee, ik ga echt niet morgen voor een miljoen bij Barcelona aan de gang, ook al zouden ze het vragen. Ik kan niet afhaken. En ik laat Jacco niet in de steek. Als Barcelona ná de Spelen zou bellen? Tsja, dan ben ik wel wat vrijer... hahahaha!”

Hij schudt zijn hoofd, alsof het een lastige gedachte is. „Jacco is al bezig voor de volgende vier jaar, en we gaan samen of we gaan niet. Het grote geld, dat zegt me echt niet zo veel. Prachtig hoor, een sjiek restaurant, maar ik eet liever hier. Of bij de Italiaan op het Stratumseind. Gezellig!!!”

Hij draait op zijn stoel; hij moet weg, aan het werk, en zijn telefoon is zo opvallend stil dat hij hem waarschijnlijk heeft uitgezet. Het grote werk voor Londen is voor wat hem betreft achter de rug. „Voor mij is de organisatie van de Olympische Spelen klaar, het gaat nu nog om details en om onverwachte dingen. Ik ben bezig voor het wereldkampioenschap van 2016. En straks zijn de Spelen. Dan zet jij om twee minuten voor half drie de televisie aan omdat het zwemmen om half drie begint, en dan stáán ze daar. Allemaal op tijd in de juiste bus gestapt. Met de juiste spullen en de juiste kleren. En ze leveren prestaties. Daar zijn wij jaren mee bezig geweest zonder dat iemand het heeft gemerkt. En het is in een weekje gebeurd.”